

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-06-07
Besvaras senast
2022-06-15 kl. 12.00

Till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

2021/22:1680 Trafikverkets framförhållning gällande tåglägen

Regeringen säger sig ha som mål att Sverige ska bli fossilfritt till 2045. Utsläppen från transporter ska minska med 70 procent till 2030 (jämfört med 2010). Redan nu kan vi konstatera att beslutade åtgärder inte är tillräckliga för att nå målen, inte minst då en viktig del är överflyttningen av transporter från väg till järnväg.

Denna överflyttning går verkligen inte som på räls när man tittar på Trafikverkets förmåga att organisera järnvägsverksamheten och dess planering. Det förslag till infrastrukturplan som Trafikverket tagit fram som underlag till regeringen motverkar de klimatmål Sverige säger sig ha. Nu hissas också varningsflaggor gällande myndighetens förmåga att planera tågtrafiken, en situation som börjar bli akut.

När Trafikverket planerar banarbeten ska normalt nya tåglägen, det vill säga tidtabeller, levereras till tågbolagen minst fyra månader innan banarbetet påbörjas (en månad innan till bolag som kör godstrafik). En nödvändig framförhållning för tågbolagen, men som alltför ofta inte ges. Resenärer kan inte boka biljetter i tid, och godstransportköpare kan inte få besked om transporter på järnväg. Risker att järnvägens kunder väljer ett annat, mindre klimatbra, färd sätt/transportslag är påtaglig.

Exempelvis, i vecka 21 stängdes Södra stambanan norr om Nässjö för ett sedan lång tid, över 18 månader, planerat banarbete. De anpassade tåglägena skulle ha levererats av Trafikverket minst fyra månader före avstängningen – men levererades en vecka innan. Nattågen norröver om två veckor kan fortfarande inte bokas eftersom tågbolagen inte fått nya tåglägen från Trafikverket. Tåglägena vid banarbeten blir klara allt senare, och detta börjar bli ett verkligt problem för tågbolagen – och därmed för resenärerna, som inte kan planera och boka sina resor i tid, och även för tågpersonalen, vars arbetsmiljö påverkas.

Dessutom ska nästa års tågplan, som gäller från mitten av december i år, vara klar i september. Det är sent nog, men nu har Trafikverket meddelat att de inte kan hålla ens den tiden, utan planen kommer att dröja minst en månad till.

Att Trafikverket inte klarar av sin grundläggande planering ger dåliga förutsättningar för järnvägen och ställer till det rejält för tågbolag, resenärer, godstransportörer och tågpersonal. Den mycket positiva trenden med ökat

tågresande riskerar att avta och till och med vändas när tågen inte bara är opålitliga utan inte ens kan bokas i någorlunda god tid. Mitt i ett klimatnödläge är det en utveckling vi inte har råd med.

Trafikverket lyder under regeringen, och situationen är ytterst regeringens ansvar.

Med anledning av detta vill jag fråga infrastrukturminister Tomas Eneroth:

Vad gör ministern och regeringen för att tillse att Trafikverket klarar av sina åtaganden gällande järnvägen och ser till att deras kunder, tågbolagen, har möjlighet att ge god service till resenärer och godstransportörer genom att kunna planera tidtabeller och se till att resenärerna kan boka sina resor i god tid?

.....

Jessica Thunander (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren